

Lingüística española y estudios literarios

año académico / academiejaar 2014-2015



Prof. Marie-Agnès Palaisi-Robert
(Université Toulouse - Jean Jaurès)

Cristina Rivera Garza:
necroescritura y necropolítica



Vrije
Universiteit
Brussel

México se encuentra desde hace veinte años en una situación exponencial de violencia, debida a las actuaciones de los carteles de droga, en estrecha relación con la policía, el gobierno mexicano y los Estados Unidos. Se descubrieron en 1994 los primeros cuerpos de mujeres (generalmente indígenas) asesinadas por dichos carteles en Ciudad Juárez: luego esto se intensificó y creó una práctica corriente llamada "feminicidio". No solo se encuentran en el desierto o en las ciudades cuerpos en masas de mujeres sino también cuerpos de niños, de hombres y de migrantes. Parece entonces que la sociedad mexicana produce seres que ya no cuentan para nada y nadie, ni siquiera para la policía o el Estado ya que el gobierno no quiere reconocer el número de muertos y hacerle recobrar su identidad. Son cuerpos sin significación, que se pierden en la masa de los cadáveres encontrados cada día.

Contenido:

Cristina Rivera Garza (México, 1964) es una de las escritoras mexicanas actuales con mayor impacto a nivel internacional. La diversidad de su obra atrae a un público amplio y pone en evidencia el talante que tiene para escribir, fuera de cualquier casilla. Sus últimos ensayos (Dolerse. Textos de un país herido y Los muertos indóciles) plasman una reflexión muy nutrida sobre la necroescritura y la necropolítica porque CRG es una autora y mujer que intenta comprender la situación en la que se encuentra su país y reflexionar sobre el papel que puede desempeñar la escritura en este contexto. En este curso intentaremos dibujar su pensamiento viendo primero que viene de una reflexión emprendida hace años en muchos de sus textos de ficción. Segundo nos detendremos sobre el concepto de necropolítica que necesita recurrir al pensamiento de Michel Foucault, Achille Mbembe y Judith Butler entre otros para que lo relacionemos luego con la necroescritura, según la práctica literaria que nos propone CRG.

Marie-Agnès Palaisi-Robert:

- Catedrática de la Universidad Toulouse - Jean Jaurès
- Directora del IPEAT (Institut Pluridisciplinaire pour les Études sur les Amériques à Toulouse)
- 2012 - Habilitación. Dirección de investigaciones sobre América Latina. Tema de investigación: Devenir minoritaire et nomadisme dans la littérature. Mexique contemporain.
- 1999 - Doctora de la Universidad de Montpellier 3

Publicaciones (libros):

- M-A Palaisi-Robert. 2003. *Juan Rulfo, l'incertain*. Paris: L'Harmattan.
- M-A Palaisi-Robert (dir.). 2011. *Narradoras mexicanas y argentinas. Siglo XX-XXI. Antología crítica*, Paris, Mare et Martin, Collection LLAMA.
- M-A Palaisi-Robert, C. Duarte (dir.). 2010. *Littérature et images multiculturelles des Amériques*. México/Paris: Rilma2/ADEHL.
- M-A Palaisi-Robert, M. Torras (dir.). 2013: *Le corps en jeu: cartographie conceptuelle et représentations dans la littérature latino-américaine*. Paris: Mare et Martin, Collection LLAMA.

Lugar y horario - Waar en wanneer

Vrije Universiteit Brussel

Pleinlaan / Boulevard de la Plaine 2, 1050 Brussel-Bruxelles

24.02.2015	10:00 - 14:00	VUB aula D.3.06
25.02.2015	10:00 - 14:00	VUB aula D.3.16
26.02.2015	10:00 - 13:30	VUB aula D.3.06
27.02.2015	10:00 - 13:30	VUB aula D.3.06

Al 20 jaar bevindt Mexico zich in een situatie waarin het geweld exponentieel toeneemt, door het gedrag en de acties van de drugkartels, die nauw verbonden zijn met de politie, de Mexicaanse regering en de Verenigde Staten. In 1994 werden de eerste vrouwenlijken (meestal autochtoon), vermoord door deze kartels, ontdekt in Ciudad Juárez: deze praktijken namen toe en worden nu met de term "feminicidio" (= vrouwenmoord) benoemd. In de woestijn of in de steden vindt men niet enkel vrouwenlijken, maar ook lichamen van kinderen, mannen en migranten. Het lijkt er dus op dat de Mexicaanse gemeenschap wezens voortbrengt die voor niets of niemand van belang zijn, zelfs niet voor de politie of voor de Staat aangezien zij het hoge aantal doden niet willen erkennen en er niet voor willen zorgen dat zij hun identiteit terugkrijgen. Het zijn dus lichamen zonder betekenis, die verloren gaan in de massa lichamen die elke dag terugggevonden worden.

Inhoud:

Cristina Rivera Garza (Mexico, 1964) is één van de huidige Mexicaanse schrijvers met een grote impact/een grote uitstraling op internationaal niveau. Haar laatste essays brengen een gevoede (onderbouwde) reflectie tot stand over "necroescritura" en "necropolítica", aangezien CRG een auteur en vrouw is die de situatie waarin haar land zich bevindt probeert te begrijpen en daarnaast ook nadenkt over de rol die de literatuur kan spelen in deze context. In deze cursus zullen we het denken de gedachten van de schrijfster proberen schetsen, waarbij we zullen zien dat dit voortvloeit uit een reflectie die al jaren in vele van haar fictieve teksten voorkomt. Vervolgens zullen we stilstaan bij het concept "necropolítica" waarbij we moeten refereren naar de ideeën van onder andere Michel Foucault, Achille Mbembe en Judith Butler opdat we dit daarna kunnen verbinden met het concept "necroescritura", volgens de literaire praktijk die CRG ons voorstelt.

Marie-Agnès Palaisi-Robert:

- Hoogleraar Université Toulouse - Jean Jaurès
- Voorzitter van het instituut IPEAT (Institut Pluridisciplinaire pour les Études sur les Amériques à Toulouse)
- 2012 Habilitatie. Thematisch dossier: Devenir minoritaire et nomadisme dans la littérature. Mexique contemporain.
- 1999 - Doctor van de Université de Montpellier 3

Publicaties (boeken):

- M-A Palaisi-Robert. 2003. *Juan Rulfo, l'incertain*. Parijs: L'Harmattan.
- M-A Palaisi-Robert (dir.). 2011. *Narradoras mexicanas y argentinas. Siglo XX-XXI. Antología crítica*, Parijs, Mare et Martin, Collection LLAMA.
- M-A Palaisi-Robert, C. Duarte (dir.). 2010. *Littérature et images multiculturelles des Amériques*. Mexico/Parijs: Rilma2/ADEHL.
- M-A Palaisi-Robert, M. Torras (dir.). 2013: *Le corps en jeu: cartographie conceptuelle et représentations dans la littérature latino-américaine*. Parijs: Mare et Martin, Collection LLAMA.



Información - Inlichtingen

Diana.Castilleja@vub.ac.be | An.Vande.Castelee@vub.ac.be
[T] +32 (0)2 629 26 55

www.vub.ac.be/leerstool/lorand